

DE SPECIALIST IN VALBEVEILIGING

WHITEPAPER

NUT EN NOODZAAK VEILIG WERKEN OP HOOGTE?

ONTDEK WIE ER VERANTWOORDELIJK IS
VOOR VEILIG WERKEN AAN EEN OBJECT.

Intro

Wat is veilig werken?

Raadpleging van het woordenboek leert ons afgeschermd tegen gevaar. Op basis van onze ervaringen weten wij dat hierbij de praktijksituatie, en de keuze van de bescherming tegen het (val) gevaar, van essentieel belang is. Deze keuze wordt echter niet altijd alleen gemaakt vanuit de praktijk maar mede vanuit theoretische, economische en esthetische omstandigheden. Indien hierbij een goede en gezonde afweging wordt gemaakt, waarbij alle facetten voldoende aandacht krijgen, is dit goed.

“Veilig” wordt door onze (potentiële) opdrachtgevers echter ook gelezen als verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid. Wanneer heb je deze wel en wanneer niet.

Hierin schuilen onduidelijkheden en vragen. Om hier wat meer inzicht in te geven hebben wij een aantal belangrijke zaken op een rijtje gezet. Wij willen benadrukken dat aan dit artikel geen rechten kunnen worden ontleent.

Vraagstelling

Wie is verantwoordelijk voor een eventueel ongeval tijdens het uitvoeren van werkzaamheden op hoogte?

Werken op hoogte

Van werken op hoogte is sprake als er valgevaar is. Dit wordt bepaald door de hoogte, de uit te voeren werkzaamheden en de directe omgeving. Op een werkplek boven de 2,50 meter is er al sprake van werken op hoogte.

Voor het regelen van uitvoering van gezonde en veilige werkzaamheden op hoogte zijn vele partijen nodig. Namelijk: ontwerpers/architecten, gebouweigenaren, hoofdaannemers, dakdekkers, onderaannemers, leveranciers van dakmateriaal en materieel en arbeidsmiddelen. Bekend is dat er ook vele adviseurs en stichtingen zijn die advies geven over veilig werken op hoogte. Ook deze adviseurs zullen daarbij de wet- en regelgeving dienen te volgen omdat deze ook het uitgangspunt vormt voor het handhavingsbeleid door de Arbeidsinspectie.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE OPDRACHTGEVER, DE GEBOUWBEHEERDER, GEBOUWEIGENAAR

Het Arbobesluit (wet) verplicht opdrachtgevers en eigenaren van gebouwen om er bij het ontwerp al voor te zorgen dat (ver)bouwen, reinigen, inspectie en onderhoud, zowel in de uitvoeringsfase als ook in de gebruikersfase, veilig en gezond uitgevoerd kan worden. De hierbij benodigde informatie, moet vooraf in het ontwerp al vastgelegd zijn in een Veiligheids- en Gezondheidsplan (V&G-plan) en op bestek en tekeningen. De benodigde informatie voor onderhoud en gebruik moet door de opdrachtgever worden vastgelegd in een veiligheids- en gezondheidsdossier, dat bij oplevering van het werk/gebouw, aan de beheerder, eigenaar, dan wel de gebruiker van het gebouw, dient te worden verstrekt. Dit dossier is te vergelijken met de handleiding van een 'normaal' product zoals een computer of koffiezetapparaat. De opdrachtgever, eigenaar, beheerder of gebruiker van een gebouw is zich dit in het algemeen niet bewust. Toch laat dezelfde opdrachtgever, eigenaar, beheerder of gebruiker van een gebouw regelmatig personen toe op zijn dak voor de benodigde werkzaamheden en/of inspecties.

Arbobesluit, hoofdstuk 2, paragraaf 5 (Bouwproces), art. 229

Een gebouw moet zo ontworpen zijn dat er later op een veilige wijze onderhoud gepleegd c.q. gewerkt kan worden op of aan het gebouw. Bij de herziening Arbowet/ Arbobesluit per 1 januari 2007 zijn de bepalingen inzake verantwoordelijkheden ontwerper/opdrachtgever herschreven in artikel 223-234.

Arbobesluit 3.16

Boven de 2.5 meter dienen er voor onderhoud collectieve/ beschermende maatregelen genomen te worden om valgevaar tegen te gaan. Bij de herziening Arbowet/Arbobesluit per 1 januari 2007 worden de normen genoemd in de beleidsregel 3.16 voortaan opgenomen in art. 316 van het Arbobesluit. Verder zijn van belang artikel 7.23, 7.23A, B, C, D, namelijk bepalingen inzake gebruik ladders, steigers, lijnen en hoogwerkers.

Ook bestaande gebouwen van vóór 1997

Ook op/aan deze gebouwen moet er op een veilige wijze onderhoud gepleegd kunnen worden.

Verantwoordelijk?

De gebouwbeheerder/eigenaar is verantwoordelijk dat er op of aan het gebouw op een veilige wijze onderhoud gepleegd kan worden.

Aansprakelijkheid opdrachtgever

Wanneer opdrachtgever tekort schiet in het nemen van zijn verantwoordelijkheid kan hij op grond van het burgerlijk wetboek (BW) aansprakelijk zijn.

- art 7.658 BW / zorgplicht werkgever;
- art 7.611 BW / goed werkgeverschap;
- art 6.162 BW / onrechtmatige daad;
- art 6.170 BW / aansprakelijkheid ondergeschikten;
- art 6.173-175 BW / risico aansprakelijkheid bij schade als gevolg van ondeugdelijke roerende zaken.

Uit jurisprudentie blijkt dat wanneer de gebouweigenaar/gebruiker/werkgever nalatig blijkt om maatregelen te treffen welke op zich weinig moeite, tijd en geld kosten, er vrijwel altijd sprake zal zijn van aansprakelijkheid.

GEBOUWBEHEER, ZORGPLICHT EN AANSPRAKELIJKHEID

Per 1 april 2007 is de Woningwet uitgebreid met de zorgplicht. Dit betekent dat de eigenaar, bouwer en gebruiker van een bouwwerk een directe, extra verantwoordelijkheid krijgt voor de invloed van een bouwwerk op de veiligheid en gezondheid van gebruikers en mensen in de omgeving.

Bovenstaande houdt in dat genoemde partijen zich onder andere moeten afvragen wat bijvoorbeeld de veiligheids- en gezondheidsrisico's voor de omgeving zijn. Het antwoord op deze vraag ligt vaak buiten de invloedssfeer van deze partijen. Toch kan dit na verloop van vele jaren nog bepalen of een bedrijf aansprakelijk is in het kader van zijn zorgplicht. De zorgplicht dwingt bouwers, eigenaren en gebruikers alert te blijven op criteria van veiligheid en gezondheid, op situaties waar de overheid nog niet aan gedacht heeft en op onderwerpen die de overheid niet tot haar taak rekent. Kortom, met de komst van de zorgplicht voor zowel eigenaren, bouwers als gebruikers is er geen sprake meer van vrijblijvendheid betreffende de aspecten van veiligheid en gezondheid.

Zorgplicht in Woningwet

De wijziging van de Woningwet is op 21 maart 2006 aangenomen door de Tweede Kamer en op 19 december 2006 door de Eerste Kamer. De wetswijziging is op 23 januari 2007 gepubliceerd in Staatsblad 27 en is ingegaan op 1 april 2007.

Nieuw artikel 1a, lid 1

De eigenaar van een bouwwerk, standplaats, open erf of terrein of degene die uit andere hoofde bevoegd is tot het daaraan treffen van voorzieningen, draagt er zorg voor dat als gevolg van de staat van dat bouwwerk, die standplaats, dat open erf of terrein geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid ontstaat dan wel voortduurt.

Nieuw artikel 1a, lid 2

Een ieder die een bouwwerk of standplaats bouwt, gebruikt, laat gebruiken of sloopt, draagt er, voor zover dat in diens vermogen ligt, zorg voor dat als gevolg van dat bouwen, gebruik of slopen geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid ontstaat dan wel voortduurt.

Veiligheid onderhoudswerkzaamheden

Naast het verzorgen van een veilige omgeving voor iedereen die in, op of nabij een gebouw aanwezig is, is het ook belangrijk dat degenen die onderhoudswerkzaamheden verrichten dat veilig kunnen doen. Alle onderdelen van een gebouw vallen onder de aansprakelijkheid.

CONCLUSIE

Wat is belangrijk?

Betreffende aansprakelijkheid is het voor u belangrijk, datgene te doen wat wettelijk voorgeschreven is en/of wat maatschappelijk aanvaard is. Om de zorgvuldigheid van bestuur aantoonbaar te maken, is het inventariseren van de risico's een grote stap in de goede richting. Een actueel en gedegen Plan van Aanpak en integraal de noodzakelijke veiligheidsvoorzieningen (laten) aanbrengen kunnen claims op grond van aansprakelijkheid zo goed als voorkomen maar het gaat natuurlijk vooral om veiligheid en eventuele negatieve gevolgen welke ongewenst zijn.

MEER WETEN?

Wat is belangrijk?

Voor meer informatie, of een afspraak kunt u ons altijd bellen met 088-3218000 of e-mailen naar info@vertic.nl. Tevens kunt u ons bereiken via het contactformulier onder het kopje 'Contact' of de online chat op de website, www.vertic.nl.

Hoe u ook contact wenst te leggen met ons, wij zijn u graag van advies op locatie, implementatie tot nazorg en periodieke keuringen volledig tot dienst.

Neem contact op

VERTIC

Contact

T 088-3218000
E info@vertic.nl
W www.vertic.nl

DE SPECIALIST IN VALBEVEILIGING